

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Vigesimvssextv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

verbis: *Ex quo honorabilis factus es in oculis
meis & gloriosus, ego dilexi te. Hoc est, pro-
meritus es maiorem meam dilectionem,
& in ea maiorem gratiā donorum meo-
rum, propter honorem & decorē gloriæ,
quam ex me habebas; egregiè etiam id-
iplum expressit Sponsa in diuinis Cant.
sic loquens cum filiabus Ierusalem: Nigra
sum, sed formosa filia Ierusalem, ideo dilexit me
Rex, & introduxit me in cubiculum suum, id*

est, licet à me ipsa fusca sim & nigra, sum
tamen formosa ab ipso, propterea maio-
rem mihi contulit amorem, & ad peni-
tiora introduxit, plura beneficia confe-
rendo. Optimo iure igitur ó Deus meus
me nunc potes aspicere, postquam me
semel aspexisti, quando quidem primo
illo aspectu tuo gratiam & decorem
honoris, gloriæ & diuitiarum in me re-
posuisti.

CANTVS VIGESIMVSSEXTVS.

CANCION XXVI.

*Cogednos las raposas
Que esta ya florecida nuestra vinna,
En tanto que derosas
Hazemos vna pina
I no paresca nadie en la montinna.*

SENSVS.

*Capite nobis vulpes
Nam vinea nostra iam floruit
Intirim dum ex rosis
Conum vnum conficimus
Et nullus compareat in colliculis.*

DECLARATIO.

CONspiciens Sponsa virtutes animæ suæ ad perfectionis punctum euectas, vbi illa-
rum delectatione, suauitate & fragrantia potitur (quemadmodum plantarum
pulchritudine & odore tunc potimur, cum perfectè efflorescunt) cupiens hac suauit-
tate sine intermissione gaudere, vtque nulla res eam impedire, aut intercludere valeat,
idcirco in præfenti Cantu Angelicos spiritus Dei que ministros obtestatur, vt quæcun-
que virtutum suarum flores deturbare possunt, à se propellat & arceant, cunctas vide-
licet perturbationes, tentationes, inquietudines, appetitus, imaginationes, aliosq; mo-
tus animæ, qui pacem, quietem ac suauitatem internam impedire solent tunc, quando
maiori voluptate, omnibus simul virtutibus, vna cum amato perficitur. Nonnunquã
enim solet anima videre in spiritu suo vniuersas virtutes sibi à Deo donatas, haec lucè
illo operante in ipsa: tunc autem mira quadam voluptate & suauitate amoris, omnes
coniunctim offert dilecto, instar conij ex floribus connexi, in quo dum dilectus illas
acceptat, sicuti reuera tunc acceptat, maximum in eo recipit obsequium, eo quod ani-
ma vna cum virtutibus se ipsam offerat, quod sanè maximum est obsequium, quod illi
præstare potest. vnde inter potissimas voluptates, quas in Dei cõmercio recipere solet,
meritò debet annumerari hæc, quã percipit in hoc genere doni, quod offert dilecto.
Itaque optans ne quid hanc internam suauitatem præpediat, quæ est vinea florens, nõ
tantum desiderat, vt prædicta propellant, verum etiam vt summa rerũ omnium adsit
solitudo, adeo vt in vniuersis potentij & appetentij tam internis, quam etiam exter-
nis, nulla forma nullaque imago rei alicuius adsit, quæ coram anima & dilecto com-
pareat & representetur, dum in communi solitudine & vnione mutua conam hunc
conficiunt, eo que fruuntur.

Fft

Capi-

*Capite nobis vulpes
Nam vinea nostra iam flo-
ruit.*

Vinea est plantarium omnium virtu-
tum animæ, quæ suauissimi saporis vinum
ipsi propinant. Tunc autem hæc animæ
vinea efflorescit, cum in vnione volunta-
tis cū amato oblectatur, & hisce omnibus
virtutib. simul fruitur: quo tēpore præsto
esse solent memoriæ & imaginatiuæ mul-
tæ ac variæ formæ & imagines, & in par-
te sensitiua multi diuersique motus & ap-
petitus, qui animam interturbant, & ma-
xima subtilitate & acuminis suo gustum
& suauitatem, qua tunc potitur, perdere
faciunt, grauius vexando illam. Solent
enim hoc tempore plurimæ perturba-
tiones, horrores, timoresque inguere,
quos dæmones immittere consueverunt:
quæ omnia vulpium nomine expressit.
Nam quemadmodum celeres vulpeculæ
leuiculis saltibus deijcere, & pessumdare
solent vinearum flores, ita huiusmodi
imaginationes & motus leuitate & cele-
ritate sua impediunt & deijciunt ab ani-
mæ flore suauitatis, qua tunc, prout di-
cebamus, potitur. Tum etiam quia, sicut
vulpes callidæ sunt & sagaces ad damnū
inferendum, ita istæ imaginationes, vna
simul cum dæmonibus subuertete ac de-
turbare contendunt florem suauitatis a-
nimæ, ne fructus producat. Id ipsum po-
stulat Sponsa in Canticis, dicendo: *Capite*

*Capite nobis vulpes paruulas, quæ demoliuntur vineas:
nam vinea nostra floruit, & idcirco cupit ani-
ma hoc loco vt à venatoribus capiantur,
tum etiam vt derur locus & opportuni-
tas faciendi, quod sequitur, nimirum:*

*Interim dum ex rosis
Conum conficimus.*

Eo tempore, quo anima flore huius
vineæ in pe&ore dilecti sui oblectatur,
contingit, vt virtutes omnes sese in ordi-
nem & ad punctum perfectionis suæ re-
digant, sicut demonstrauimus, ostenden-
do & tribuendo animæ fragrantiam &
suauitatem suam in ipsamet anima, & si-
mul in Deo, adeo vt florentissima que-
dam & iucundissima vinea vtriusque vi-
deatur. Tunc vero anima omnes simul
conne&tit, sapidissimos amoris actus in
vnaquaque illarum, & in omnibus con-
iunctim eliciendo: easque ita conne&tit
præsentat dilecto indicibili amoris tene-
ritudine ac suauitate ipso dilecto auti-
lium ferente; nam propterea ait,

Conum conficimus

Id est, vt que simul, & sic hæc virtu-
tum conne&tio est ad instar coniorarum:
nam quemadmodum conus, seu nux. pi-
nea fortis est, continens in se plures alias
non minus fortes nuculas, ipsi cono for-
titer adhærentes (hi sunt nuclei pinei) ita
conus iste, quem anima præparat di-
lecto suo, est vnica perfectio animæ for-
titer & ordinatim in se comple&ctens plu-
rimas virtutum perfectiones fortissimas,
donaque ditissima: omnes siquidem per-
fectiones virtutum conueniunt & ordi-
nantur in vnica perfectione animæ, que
dum perficitur & offertur amato in spi-
ritu, expedit vt vulpium venationi imi-
tatur: neque hoc solum, sed etiam

*Et nullus compareat in col-
liculis.*

Etenim ad hoc diuinum exercitium
internum etiam requiritur solitudo, & a-
lienatio rerum omnium, quæ animæ pos-
sent occurrere, siue à parte portionis in-
ferioris sensitiuæ, siue etiam à parte supe-
rioris.

B.
Joan
à Cru

Oper
mysti
NI
12

rioris, quæ est rationalis: quibus rota harmonia potentiarum & sensuum hominis concluditur: quam hic colliculos appellat, atque vt nemo in eis compareat: id est, non compareant in potentijs ac sensibus sensitiuæ portionis formæ vllæ, nec species obiectorum, neque aliæ operationes naturales, (in hoc quippe statu si sensus externi aut interni operentur, obstant) neque etiam in potentijs spiritualibus aliæ

propriæ operationes & exercitia videantur. Cum enim anima ad vnionem amoris peruenit, non vltra operatur, nec opus est vt operentur potentie spirituales: quandoquidem vnionis opus iam est perfectum, amando, quod intellexerat, sicut cum peruenitur ad terminum media omnia cessant. Nemo igitur compareat in colliculis: adfit solummodo dilecto voluntas præfato modo.

*In vnione
amoris po-
tentie non
operantur.*

CANTVS VIGESIMVSSEPTIMVS.

CANCION XXVII.

*Detente cerco muerta
Ven austo que recuerda los amores
Aspira por mi huerto,
Torna en sus olores
Y pacera el amado entre las flores.*

SENSVS.

*Subsiste Aquilo mortue,
Veni Auster suscitator amorum,
Aspira per hortum meum,
Et fluant odores illius
Et pascetur amatus inter flores.*

DECLARATIO.

PRÆter ea quæ dicta sunt, possit etiã ariditas spiritualis extinguere in anima Sponsæ succum & suavitatem internam, cuius supra meminimus, quod dum pertimescit, duo facit in præfati cantu. Primo ianuam occludit ariditati spirituali, sollicitè inuigilans ne deuotione neglecta subiintret. Secundo innocat Spiritum S. perseverans in oratione, vt per ipsam non solum ariditas foris consistat, sed etiam vt angeatur deuotio, & anima ponat virtutes in exercitio interno, hoc solummodo spectans, vt dilectus suus magis in eis gaudeat & oblectetur.

Subsiste Aquilo mortue

*Ariditas
spiritualis
Aquila.*

Aquila est ventus frigidus exsiccans & marcescere faciens flores. Iã vero quonia in spiritualis ariditas eundem parit effectum in anima, in qua est, propterea Aquilonem mortuum appellat, eo quod extinguat suauitatem & succum spiritualem: vnde ex effectu quem causat, Aquilonem mortuum appellat. Cupiens autem Sponsa in amoris sui dulcedine

se se conseruare, ariditatem obestatur vsistat: quod sic est intelligendum, vt obestatio hæc denotet studium præstandi opera, quæ eam arceant, conseruando animam, & ab occasionibus illam incurrendi subducendo.

Veni Auster suscitator amorum.

Auster est alius quidam ventus, quem
Fff 2 vulga-